

CHRONICLES

СЪБИТИЯТА ПРЕДИ И СЕГА

Януари 2013

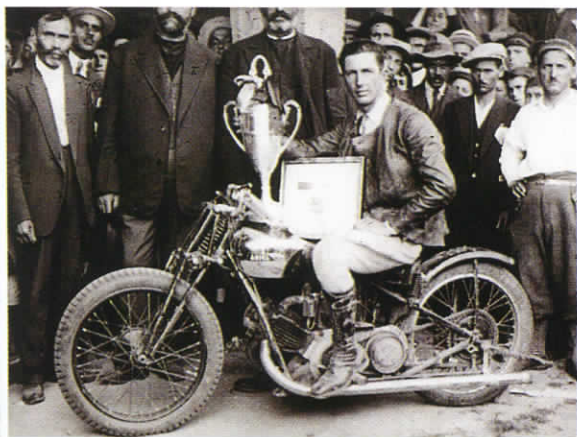

Димитър Соколов
с мотоциклет
"Триумф", 1925 г.

Забравеният шампион

Димитър Соколов (1900-1982) беше голям и на
автомобилните писти, и в труда

 ПЕЙО КОЛЕВ

Димитър Соколов с купата "Балкан" 1929 г.

Димитър Соколов с мотоциклета си "Ariel" след спечелването на купа "Балкан", 1929 г.

▲ Димитър Соколов с новия автомобил "Буик", 1934 г. >

✓ Димитър Соколов на рали "Розова долина", 1937 г., с BMW.

Ако в Холивуд знаеха какъв неизчерпаем източник на сценарии има у нас, щяхме да видим много повече и по-смислени истории на екран. Такъв е животът на Димитър Соколов, без изкуствена драматургия и без захаросани по кинаджийски моменти, без титаничен финал с напудрен и сърцераздиращ хит, без умопомрачителна развръзка.

Но стига съм празнословил - да, искам да компенсирам това, което нямам място да разкажа, и това, което не знам, а предполагам и се опитвам да си представя. Трудно е да се опише животът на човек като Соколов, при това в една скромна колонка като тази. Нека опитам все пак.

Кой е Димитър Соколов? Мой съгражданин, роден в София през 1900 година. Както обикновено, попадам в дирите му случайно, чрез

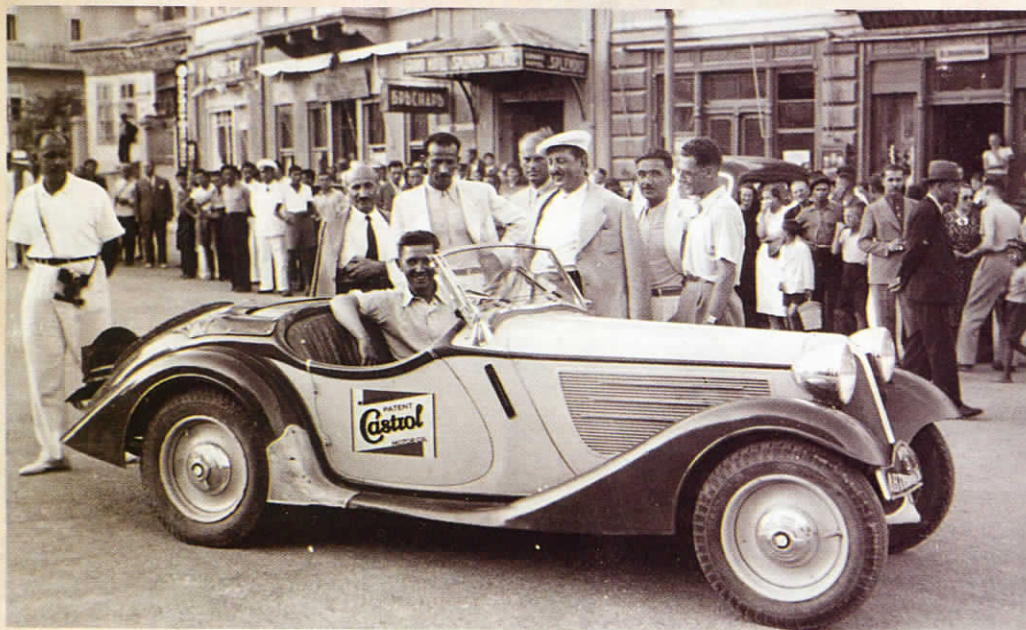
приятел. Озовавам се в един гараж, в чийто сумрак различавам елегантния силует на малък двуместен автомобил. Колата е спортна и въпреки годините ѝ усещам, че кроткият престой тук е само заблуда - под дългото торпедо на предницата спи истински лъв.

Младият Соколов се увлича по автомеханиката още 20-инагодишен. След Първата световна война той заминава за Будапеща, в новата независима Унгария, където изучава механика и технология на металите - заваряване на цветни и черни метали и чугун. Занаят, който дори в наши дни е труден и ценен. След завръщането си в София Димитър отваря малка работилница за заварки и поправки на двигатели на ул. "Раковски". Тази работилничка го издържа почти 60 години.

И днес, ако минете в долния край на "Раковска" към "Сливница", ще видите няколко тъмни дюкяна, където още практикуват отмиращи за-

наяти като пренавиване на електрически мотори, смяна на втулки на ротори, динама и пр. Не след дълго, към средата на 20-те години на XX век, Соколов се увлича по мотоциклетите. Той посяга един стар "Ариел", останал от войната, и печели първото мотоциклетно състезание в България - пробег от 16 км със старт площад "Св. Александър Невски" до село Горубляне и финал пак на площада. Годината е 1924. Общо взето, тогава започва и интересът към моторните спортове не само у нас, но и на Балканите и изобщо в следвоенна Европа. На хората им е омръзнало от войни и искат забавления, искат герои - но живи!

С тази малка победа започва дългата му шампионска обиколка по неутъпканите още трасета на младия моторен спорт. Ето как продължава: 1924 г. август - първо състезание - София - Горубляне с мотоциклет ▽

▲ Димитър Соколов на автомобилна демонстрация във Варна, 1938 г., с BMW.

▲ Димитър Соколов - републикански и балкански шампион по автомобилизъм и мотоциклетизъм, 30-те години на XX век.

▲ Автомобилният състезател в своята работилница, 30-те години на XX век.

▲ Димитър Соколов на квалификацията за Формула 1 в Белград, 1939 г., BMW.

▲ Автомобилът BMW на Димитър Соколов и шампионските купи, 30-те години на XX век.

▲ Димитър Соколов на парад на ветераните в София, 1978 г., с BMW.

>>FAST AND FURIOUS

Димитър Соколов на състезание на Хиподрума, София, 1947 г., с BMW.

1925 г. - Първо официално състезание по мотоциклетизъм на столичния колодром - първо място

1927 г. - Рекорд за скорост на България с мотоциклет "Триумф"

1929, 1950, 1951 г. - Пожизнен носител на купата "Балкан" с мотоциклет "Ариел" 500 куб. см

1952 г. - Първенство между България, Австрия и Румъния - първо място

1955 г. - Международно първенство по мотоциклетизъм - първо място, с награда златен часовник

1957 г. - Рали Варна - София - първо място, с мотоциклет "БМВ"

1958 г. - Участник в първото рали на България

1959 г. - Участник в първите квалификации за Формула 1 в Белград, Кале Мегдан: 7-о място с автомобил "БМВ", след Херман Ланг, Манфред фон Браухич, Херман Мюлер, Тацио Нуволари, Жорж Гриняр и Робер Мазо

1944-1956 г. - Абсолютен републикански шампион по автомобилизъм

1956 г. - последно състезание с мотоциклет

През 1935 година Димитър Соколов вече и автомобилен състезател. Ето защо, сменяйки няколко болида, той решава да поръча от Германия нова спортна кола, която да отговаря на тогавашните критерии за състезания. В 1936 г. тя пристига в София. Това е същата тази красавица, която виждам в тъмния гараж почти 80 години по-късно. Прокарвам ръка по

дългите калници, по помътнелия хром на огромните фарове - същински фенери, по решетката на радиатора и по познатата и до днес емблема на BMW. Изумително е как мога да направя това, което самият Соколов е правил... Напуканата кожа на седалките, семплият волан, дръжките на вратите и красивите механизми на подвижния покрив... Всичко в тази кола е толкова красиво и така живо. И до ден днешен не мога да си обясня защо хората спряха да правят толкова красиви коли, може би затова така и не изкарах шофьорски курсове.

Малкото BMW сякаш е символ на целия живот на Димитър Соколов - последователен и упорит и в победите, и в труда. Незаслужено забравен само защото е бил близък с княз Кирил, за чието приятелство се носели слухове сред софийската бохема.

Може би не чак толкова преувеличени са легендите за двамата бонвивани и успехите им не само на пистата, но и на нежния фронт. Апропо, Димитър Соколов е баща на покойния Хачо Бояджиев. Спирам дотук, не защото нямам какво да добавя - освен че Соколов умира в София през 1982 г., до последно човъркайки нещо в работилницата си и участвайки в ретро паради, а защото нямам място да разкажа още. Ще оставя това на избелелите фотографии.

Само се чудя, наивно ли е да си представям как някога някой ще реши, че тази история е важна за нас сега, днес. Ще отдели средства и ще откупи колата и всичко, свързано с тази история, и ще ги постави в музей. Защото случайността също е интересен начин да се запознаеш с историята, но не е ефективен, нито поучителен **В**